

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 2 0

CUPRINS:

I.	DATE GENERALE	3
II.	CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT	4
III.	PROIECTE 2020	
	1. <i>Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice.....</i>	<i>9</i>
	2. <i>Competențe digitale pentru angajare în economia modernă</i>	<i>12</i>
	3. <i>Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova – DevRAM, Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia</i>	<i>16</i>
	4. <i>Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor didactice</i>	<i>23</i>
	5. <i>Extinderea implementării disciplinei opționale “Cultura bunei vecinătăți” în școlile din Republica Moldova – 2020</i>	<i>26</i>
	6. <i>Platforme tematice. Platforma Educație, Programul Uniunii Europene Susținerea măsurilor de promovare a încrederii.....</i>	<i>29</i>
	7. <i>Integritatea sistemelor educaționale investigată de societatea civilă</i>	<i>31</i>
	8. <i>Clubul de dezbateri PAIDEIA Altfel pentru cadre didactice – noi provocări în mediul de învățare online.....</i>	<i>32</i>
IV.	SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ	34
V.	CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA	35
VI.	REVISTA DIDACTICA PRO... ..	36
VII.	BIBLIOTECA PRO DIDACTICA	37

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **website:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbezed@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vicepreședinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILLO, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Lilia NAHABA, coordonator de programe, lnahaba@prodidactica.md

Cristina BUJAC, coordonator de proiect, cbujac@prodidactica.md

Oxana DRAGUȚA, coordonator de proiect, odraguta@prodidactica.md

Michelle ILIEV, coordonator de proiect, miliev@prodidactica.md

Cristina ȚURCANU, asistent de proiect, cturcanu@prodidactica.md

Daniela PREAȘCA, coordonator de proiect, dpreasca@prodidactica.md

Elena CAIRAC, coordonator de proiect, ecairac@prodidactica.md

Doina CIOBANU, contabil, asistent de proiect, dciobanu@prodidactica.md

Nina IAȚCO, personal de sprijin

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație nonguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiune:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise prin sprijinirea persoanelor și a organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare. Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieți, pe promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând participare și șanse egale pentru toți, precum și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 de programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizate și licențiate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Certificatele oferite de Centru sunt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiective pe termen lung:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățământului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățământ;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Clubul de dezbatere PAIDEIA pentru cadre didactice – noi provocări în mediul de învățare online*, cu sprijinul financiar al Rețelei Centrelor de Politici Educaționale NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația – septembrie 2020-august 2021;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională* și *Formare continuă cadre didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie 2019-decembrie 2021;
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – iunie 2018-decembrie 2020;
- *Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova – DevRAM, Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene – aprilie 2018-martie 2021;
- *Promovarea educației pentru sănătatea tinerilor*, cu sprijinul financiar al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație și al Ambasadei Regatului Țărilor de Jos (Olandei) – ianuarie 2018-decembrie 2022;
- *Lecții europene-2. Componenta Educație contra corupției*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – mai 2018-aprilie 2019;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bune vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii (GPPAC) – ianuarie-decembrie 2018;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională* și *Formare continuă cadre didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – aprilie 2015-iunie 2018;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – decembrie-noiembrie 2018;
- *Platforma Educație și Sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Programului Uniunii Europene *Susținerea măsurilor de promovare a încrederii (SCBM)* și implementat de PNUD Moldova – decembrie 2016-martie 2018;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!* – faza a II-a, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – octombrie 2016-decembrie 2017;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bune vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii – GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) – iulie-decembrie 2017;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova+/CONSEPT+*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie-iunie 2016;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – aprilie-noiembrie 2016;

- *Educație pentru antidiscriminare de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – aprilie-noiembrie 2016;
- *Dezvoltarea resurselor umane în educație: de la idei strategice la acțiuni durabile*, cu sprijinul financiar al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova – februarie-iunie 2016;
- *Contribuții la profesionalizarea practicienilor în educația adulților*, cu sprijinul financiar al DVV International Moldova – septembrie-decembrie 2016;
- *Cultura bunei vecinătăți*, cu sprijinul financiar al BST (The Black Sea Trust for Regional Cooperation), un proiect al Fundației Germane Marshall – aprilie 2016-mai 2017;
- *Lecții europene*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – 1 ianuarie-31 decembrie 2016;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!*, cu sprijinul financiar al Fundației Institutul pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – 1 ianuarie-15 septembrie 2016;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;
- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;
- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, cofinanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;
- *Pentru reforme calitative în educație*, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*, implementat în cadrul Programului Est Est: Parteneriat fără frontiere al Fundației Soros-Moldova;
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*, cu sprijinul financiar al Ambasadei SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile*, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*, cu sprijinul financiar al Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și al Biroului Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;
- *Leadership educațional* (proiect internațional), sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;
- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare de materiale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;

- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul educațional Pas cu Pas), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;
- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;

- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002;
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță în formarea mentorilor locali în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație*, implementat în parteneriat cu Programul educațional *Pas cu Pas* și Centrul de zi *Speranța* – martie-noiembrie 2014;
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-august 2013;
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kârgâztan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2020

1. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA/CONCEPT, COMPONENTELE DEZVOLTARE ORGANIZAȚIONALĂ ȘI FORMARE CONTINUĂ CADRE DIDACTICE

Componente:	Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice
Partener de implementare:	Educație pentru Dezvoltare (AED)
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)
Perioadă de implementare:	Ianuarie 2020-decembrie 2020
Buget anual:	73 200 Euro
Scop:	Dezvoltarea capacităților instituțiilor implicate în proiectul <i>CONCEPT</i> în vederea promovării și implementării unui proces eficient de management al asigurării calității

Obiective:

- A contribui la implementarea unui proces eficient de asigurare a calității prin elaborarea și furnizarea de materiale suport;
- Asigurarea programelor de formare, a consultanței și a expertizei profesionale în procesul implementării unui proces eficient de management al asigurării calității.

Activități și rezultate:

CONCEPT DE BAZĂ

1. Training anual pentru echipa managerială

Seminarul *Managementul resurselor umane în contextul asigurării calității* a fost organizat în perioada 25-27 februarie, cu un follow-up în luna octombrie. Scopul principal al activității a constat în dezvoltarea competențelor manageriale în vederea elaborării și aplicării instrumentelor și procedurilor axate pe promovarea valorii și culturii calității, dezvoltarea personală și profesională a resurselor umane, evaluarea resurselor umane în contextul asigurării calității. La activitatea de formare au participat directori și directori adjuncți, care au abordat mai multe fațete ale managementului resurselor umane, dar și aspectele problematice care împiedică asigurarea unui proces educațional/de pregătire profesională a elevilor din instituțiile pe care le reprezintă. Au fost discutate instrumente, mecanisme și proceduri de realizare a unui management eficient al resurselor umane. La finalul seminarului-training participanții și-au asumat responsabilitatea de a aplica competențele formate pentru a elabora/îmbunătăți strategia de dezvoltare a resurselor umane, mecanismul de evaluare a resurselor umane, dar și pentru a revizui fișele de post ale angajaților.

În cadrul activității de follow-up, desfășurată online pe platforma google.meet, în data de 20 octombrie, fiecare participant a realizat o prezentare succintă a experienței, a răspuns la întrebările formatorilor și

colegilor, contribuind, astfel, la diseminarea experienței și la consolidarea înțelegerii comune a tot ce se referă la managementul resurselor umane în contextul asigurării calității.

2. Implementarea unui proces eficient de management al asigurării calității. Vizite de consultanță și monitorizare

Necesitatea suportului privind managementul asigurării calității, atât pentru învățământul profesional tehnic (ÎPT), cât și pentru ANACEC, a fost confirmată în cadrul mesei rotunde desfășurate în data de 23 septembrie. De asemenea, în procesul discuțiilor s-au identificat nevoile concrete și contribuția proiectului la facilitarea procesului de asigurare a calității educației în învățământul profesional tehnic. La activitate au participat reprezentanți ai MECC, ANACEC, AED, directori și directori adjuncți din școli profesionale și centre de excelență. În rezultatul analizei experienței de acreditare și a proceselor interne aplicate pentru asigurarea calității, s-a decis crearea a 4 grupe reprezentative care să lucreze la:

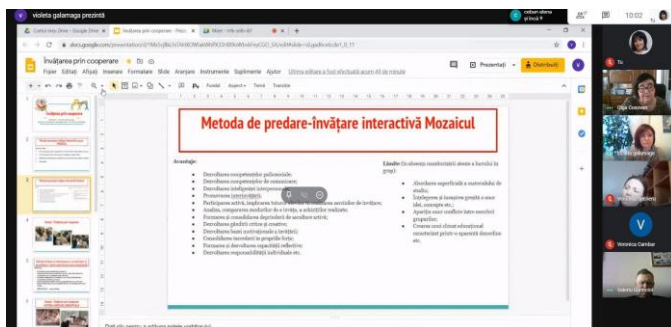
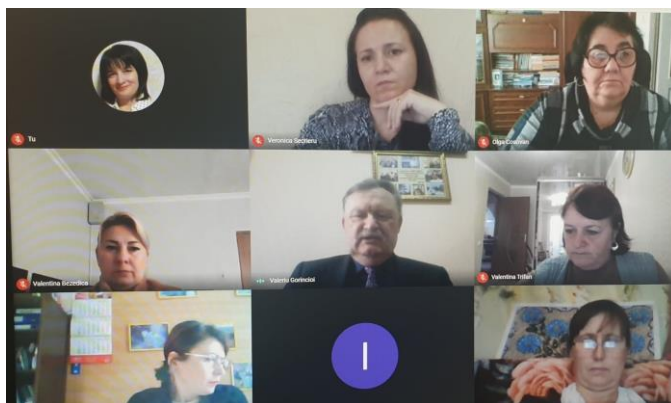
- revizuirea Ghidului de evaluare externă în ÎPT, inclusiv a listei documentelor de referință;
- elaborarea Instrucțiunii privind utilizarea datelor din SIME în procesul de acreditare;
- elaborarea Ghidului metodologic pentru echipa managerială a instituției privind elaborarea actelor reglatorii interne (ordine, regulamente, proceduri etc.);
- elaborarea Ghidului metodologic privind elaborarea rapoartelor care reflectă calitatea activității instituției.

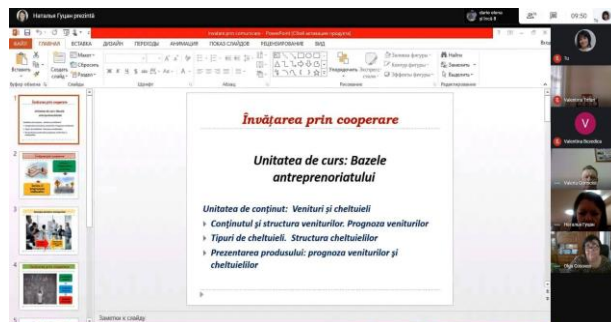
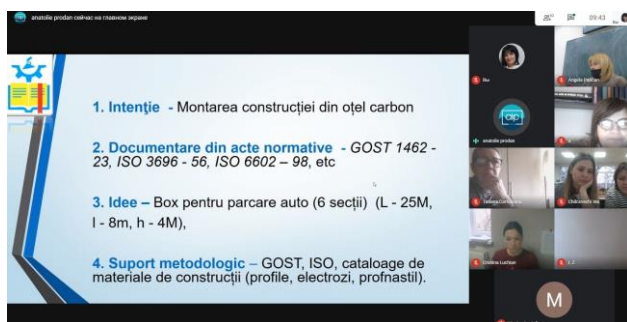
În toamna anului 2020 a fost revizuit Ghidul de evaluare externă în ÎPT (grup de lucru nr. 1) și e în proces activitatea grupului nr. 3. În cadrul acestei activități, în perioada noiembrie-decembrie, s-au desfășurat vizite de consultanță online în 6 instituții-pilot, cu scopul de a oferi sugestii și recomandări referitoare la dezvoltarea strategică a instituției, dar și la eficientizarea managementului asigurării calității.

3. Seminarul-training GÂNDIRE CRITICĂ PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Trainingul *Gândire critică pentru formarea competențelor profesionale*, adresat cadrelor didactice care predau discipline de specialitate, s-a desfășurat pe parcursul anului 2020. Primul modul a avut loc la C.E. PRO DIDACTICA, modulele 2 și 3 au fost realizate online. Nici conținutul, nici metodologia nu au deviat vizibil de la modulul „bătut în cuie” al trainingului de inițiere în metodologia LSDGC. Au fost respectate principiile gândirii critice, fiecare sesiune a urmat cadrul și fiecare activitate a beneficiat de o debriefare a procesului de învățare. Totuși, realizarea celor trei module de training a fost întreruptă pentru 7 luni (februarie-octombrie) din cauza crizei sanitare, modulul 2 și 3, desfășurate în octombrie și noiembrie, au fost reproiectate pentru instruire la distanță pe meet.google.com.

Sesiunea de follow-up a avut loc online, pe aceeași platformă (meet.google.com), pe data de 18 decembrie, sarcina dată pentru acasă fiind elaborarea unui articol despre aplicarea unei tehnici DGC cu elevii sau a unei activități realizate cu profesorii și maiștrii din instituție. S-au prezentat 12 din cei 13 cursanți care au participat la modulul 3, dintre care 2 perechi de profesori care activează într-o instituție au avut rapoarte comune.

4. Seminarul-training PROIECTUL ȘI PORTOFOLIUL ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

O nouă rundă de traininguri, destinate cadrelor didactice de la disciplinele de specialitate, s-a desfășurat în cadrul programului *Proiectul și portofoliul în formarea competențelor profesionale*. Primul modul a avut loc față în față, la C.E. PRO DIDACTICA, iar celelalte două au fost organizate online, pe platforma google.meet. În cadrul primului modul a fost abordat portofoliul ca instrument de învățare, nu doar de acumulare. S-a confirmat faptul că toată lumea operează cu termenul, cunoaște noțiunea, dar nimeni nu a făcut din portofoliu un instrument care lucrează pe întreg parcursul formării profesionale. Necesitatea de a recurge la formarea online, dictată de situația epidemiologică din țară, în organizarea modulelor II și III a determinat examinarea proiectului existent al trainingului în vederea „digitalizării” lui (începând cu modulul II). Dificultatea a constatat în a cântări și calcula cât timp poate să ia o activitate online, cum se poate organiza lucrul în perechi și în grupuri și ce se poate lăsa pe seama lucrului individual al cursanților (neapărat verificat a doua zi!). Într-un final, s-a reușit să se facă funcțional și lucrativ suportul existent și să fie păstrate aproape toate activitățile de învățare. Problema cea mai dificil de rezolvat este perceperea feedbackului „prin sticlă”. În al treilea training formatorii s-au pliat, în primul rând, pe posibilitățile instruirii online. S-a ținut cont de doleanțele și așteptările cursanților, insistându-se pe elaborarea grilelor de evaluare a diferitelor produse și pe determinarea tuturor cerințelor față de produs în formularea sarcinii de proiect.

În cadrul sesiunii de follow-up, fiecare cursant a efectuat transferul subiectelor din didactica generală în contextul profesional, astfel au prezentat o varietate de teme/sarcini propuse pentru proiectul la clasa de elevi. Produsul fiecărui cursant a fost o prezentare PPT, însoțită de dovezi (foto) și comentariile de rigoare. Prezentarea a fost structurată, desigur, după structura unui proiect: intenția, ideea, sarcina, produsul.

Coordonator de proiect: Rima BEZEDE

2. COMPETENȚE DIGITALE PENTRU ANGAJARE ÎN ECONOMIA MODERNĂ

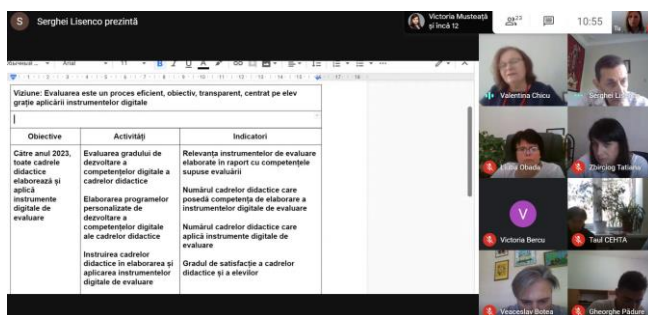
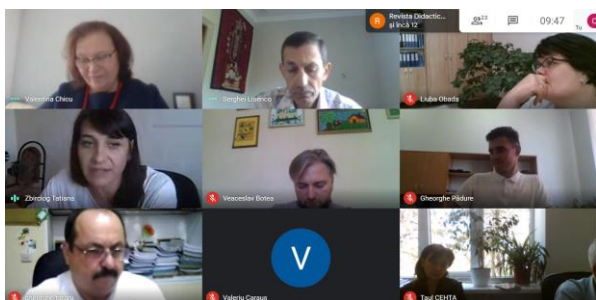
Finanțator:	Austrian Development Cooperation (ADC)
Implementator:	C.E. PRO DIDACTICA
Perioada de implementare:	Decembrie 2018-noiembrie 2021
Buget:	690 000 EUR
Scop:	Integrarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC) în învățământul profesional tehnic
Obiective specifice:	Sporirea suportului acordat managerilor, îmbunătățirea competențelor digitale ale cadrelor didactice, dezvoltarea conținutului digital pentru anumite meserii și specialități, dotarea corespunzătoare a instituțiilor, pentru realizarea unui proces educațional de calitate
Grupul-țintă:	Cadre didactice și manageriale din 6 instituții de învățământ profesional tehnic, inclusiv Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI)
Beneficiari finali:	Circa 3000 de tineri și tinere

Activități de bază și rezultate:

1. Competențele digitale sunt recunoscute și susținute continuu de instituțiile din învățământul profesional tehnic la nivel strategic, ca parte a procesului de instruire și a culturii organizaționale.
2. Cadrele didactice și maistrii din instituțiile de învățământ profesional tehnic posedă competențe digitale mai bune.
3. Conținutul digital pentru meseriile și specialitățile din învățământul profesional tehnic este îmbunătățit, iar resursele educaționale deschise sunt utilizate mai des în predare, învățare și evaluare.
4. Spațiile de studiu sunt dotate cu cele necesare realizării procesului educațional cu utilizarea TIC, precum și a învățării centrate pe elev.

Rezultatul 1: Competențele digitale sunt recunoscute și susținute continuu de instituțiile din învățământul profesional tehnic la nivel strategic, ca parte a procesului de instruire și a culturii organizaționale

Programul de instruire *Management strategic. Integrarea TIC în planul strategic de dezvoltare și în planurile anuale* a fost organizat online, în perioada 18-20 august 2020. Atelierul a fost adresat cadrelor manageriale ale celor 7 instituții beneficiare ale proiectului, având drept scop eficientizarea procesului educațional în contextul pandemiei de coronavirus și realizarea ajustărilor necesare în Planul de dezvoltare strategică (PDS) al instituției din această perspectivă.

În data de 29 septembrie, Colegiul Pedagogic *I. Hasdeu* din Cahul a beneficiat de consultanță individuală în domeniul *planificare strategică*: a fost asistat în revizuirea planului operațional anual.

Pentru a sprijini instituțiile din domeniul profesional tehnic în vederea includerii în PDS-uri a obiectivelor strategice privind TIC, pe 13 noiembrie, echipa proiectului a organizat pe Google Meet un atelier de întrebări-răspunsuri cu 5 instituții, ale căror PDS-uri expiră în 2020 și sunt în proces de dezvoltare a noilor PDS-uri, pentru perioada 2021-2025.

Pe 30 septembrie, la întâlnirea cu reprezentanții MECC, CTICE¹, ADA, au fost aprobați *Termenii de referință* privind dezvoltarea sistemului informațional de management. De asemenea, s-a convenit că proiectul Shift Edu va sprijini dezvoltarea a două submodule ale SIME în domeniul profesional tehnic: e-registru și e-admitere. Sistemul informațional de management în educație este o platformă care permite instituțiilor de învățământ să își gestioneze datele într-un singur loc. Sistemul este o soluție online care stochează și generează date în domeniile *resurse umane, numărul de elevi și performanța acestora, profesori, notare, raportare, admitere* etc. Ulterior, a fost lansată achiziția de servicii pentru dezvoltarea sistemului informațional de management în ÎPT. Pe data de 11 decembrie, comitetul de evaluare, format din 3 membri (MECC, Agenția de Guvernare Electronică) și reprezentanți ai proiectului ShiftEdu, s-au convocat online pentru a selecta oferta câștigătoare. Cristalion Plus a obținut cel mai mare scor pentru oferta tehnică.

Rezultatul 2: Cadrele didactice și maiștrii din instituțiile de învățământ profesional tehnic posedă competențe digitale mai bune

A fost elaborat curriculumul programului de formare privind competențele digitale pentru profesorii din învățământul profesional tehnic. Acesta conține 5 module, 96 de ore de contact direct și 204 de ore de activitate individuală. Scopul principal al programului este dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor din învățământul profesional tehnic. Conținutul a fost conceput în conformitate cu standardele europene pentru competențele digitale ale profesorilor DigCompEdu, cu nevoile actuale ale ÎPT legate de învățarea la distanță/hibrid. Metodologia include activități interactive și ghidate. De asemenea, acesta a fost elaborat în conformitate cu cerințele programelor de formare continuă a cadrelor didactice și după pilotare va fi propus pentru acreditare.

În perioada de carantină, pe 16-29 aprilie 2020, pe platforma Zoom, au fost realizate 9 sesiuni ale programului de formare menționat pentru 100 de profesori. Sesiunile online, facilitate de Andrei Braicov, Sergiu Corlat și Tatiana Veveriță, au fost concentrate pe următoarele subiecte: proiectarea învățării la distanță, tipologia resurselor de învățare la distanță, comunicarea digitală, resursele multimedia: crearea și utilizarea acestora, organizarea activităților interactive la distanță, crearea lecțiilor digitale, instrumente de învățare la distanță (managementul documentelor, managementul clasei etc.) etc. Sesiunile au fost înregistrate și sunt disponibile pentru toți profesorii din învățământul profesional tehnic pe <http://red.prodidactica.md/resurse-red/red-nationale/invatarea-la-distanța/>

¹ Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale

Programul de formare a formatorilor *Dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic* a avut loc în trei etape, cu participarea a 17 profesori:

- 17-21 august și 29-31 octombrie – la Centrul de Excelență în Construcții, în format față-în-față;
- 12-14 noiembrie – în format online;
- 17 decembrie – activitate de follow-up online.

Principalele subiecte incluse în programul de instruire sunt:

- Competență digitală pentru dezvoltare și etică profesională;
- Colaborare și comunicare digitală pentru educație: predare și învățare;
- Managementul clasei digitale, e-evaluare;
- Crearea resurselor educaționale digitale. Dezvoltarea de site-uri educaționale;
- Tabla interactivă. Crearea și gestionarea obiectelor de bază. Crearea de activități interactive;
- Securitatea online și neticheta;
- Navigarea pe internet. Căutarea și filtrarea conținutului digital. Gestionarea și stocarea conținutului digital;
- TIC pentru facilitarea învățării active (IBL, QBL, PBL, PrBL, CSM, SDL);
- Managementul conținutului de învățare digitală și managementul clasei cu LMS Moodle. Evaluarea în LMS Moodle.

În timpul formării, pe Facebook, a fost creată o comunitate, pentru a asigura comunicarea permanentă și sprijinul pentru profesorii din învățământul profesional tehnic. Pe data de 2 aprilie 2021, aceasta număra 668 de membri.

Rezultatul 3: Conținutul digital pentru meseriile și specialitățile din învățământul profesional tehnic este îmbunătățit, iar resursele educaționale deschise sunt utilizate mai des în predare, învățare și evaluare

Primele două sesiuni ale programului de mentorat au fost organizate online, în perioada 26-27 noiembrie 2020, pentru 27 de profesori din învățământul profesional tehnic. Obiectivul general al programului de formare este dezvoltarea și consolidarea abilităților de mentorat ale persoanelor cu resurse TIC, pentru a sprijini colegii care nu au abilități digitale sau sunt începători.

Ca parte a campaniei promoționale RED (Google classroom, Zoom, Kahoot, Google Drive, Canva), au fost înregistrate, editate, postate pe Youtube și promovate pe rețelele sociale 8 tutoriale video:

<https://www.youtube.com/watch?v=dQlq9HZsPNA>

<https://www.youtube.com/watch?v=Qmb7qwulhoc>

<https://www.youtube.com/watch?v=iJWR2zail9o>

<https://www.youtube.com/watch?v=6hkpthHS8u4>

<https://www.youtube.com/watch?v=KZ4FT3OwBX0>

<https://www.youtube.com/watch?v=KZ4FT3OwBX0&list=PLrqyNft3BChsLwgXrL5bgf9L-CJ2bPhVH>

<https://www.youtube.com/watch?v=KA8SxhT24lc&list=PLrqyNft3BChsLwgXrL5bgf9L-CJ2bPhVH&index=3>

<https://www.youtube.com/watch?v=YE-pGPYqQfE&list=PLrqyNft3BChsLwgXrL5bgf9L-CJ2bPhVH&index=10>

Rezultatul 4: Spațiile de studiu sunt dotate cu cele necesare realizării procesului educațional cu utilizarea TIC, precum și a învățării centrate pe elev

În perioada 20-21 februarie 2020, a fost organizat un atelier despre spațiile moderne de învățare, cu participarea cadrelor didactice și elevilor din instituțiile beneficiare. La atelier, echipele delegate au elaborat un prototip pentru propriul spațiu de învățare.

Compania de proiectare a sălilor moderne a elaborat proiecte de design pentru toate cele 7 instituții beneficiare. 6 instituții au finalizat modernizarea spațiilor în perioada de raportare, urmând proiectele de design.

Pe 25 iunie 2020, a avut loc, online, o masă rotundă, pentru împărtășirea experienței învățării la distanță. La eveniment au participat aproximativ 50 de persoane: cadre didactice și manageriale din cele 7 instituții de învățământ profesional tehnic beneficiare ale proiectului, dar și reprezentanți ai Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, experți etc. Proiectul a organizat această platformă pentru a discuta un subiect fierbinte pentru comunitatea educațională – învățarea la distanță: provocări, probleme, soluții, bune practici, lecții de învățat. <http://prodidactica.md/o-platforma-comuna-pentru-schimb-de-experienta-privind-trecerea-la-invatarea-la-distanța/>

Manager de proiect: Michelle ILIEV
Coordonator de proiect: Oxana DRAGUȚA

**3. DEZVOLTAREA ZONELOR RURALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA – DevRAM,
Partea I. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII SECTORULUI AGROALIMENTAR PRIN INTEGRAREA ACESTUIA ÎN
LANȚURILE VALORICE INTERNE ȘI GLOBALE, ÎN SPECIAL A SECTORULUI CULTURII DE SOIA**

Finanțator:	Uniunea Europeană
Implementatori:	C.E. PRO DIDACTICA, în parteneriat cu Asociația Internațională Donau Soja (Austria)
Perioada de implementare:	Aprilie 2018-martie 2021
Buget:	2 598 333 EUR
Scop:	Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia
Obiective specifice:	Construirea de lanțuri valorice agroalimentare competitive, moderne și durabile în Republica Moldova
Grupul-țintă:	Instituții ÎPT (școli, colegii, centre de excelență, elevi etc.), instituții de cercetare și dezvoltare, agricultori și consumatori

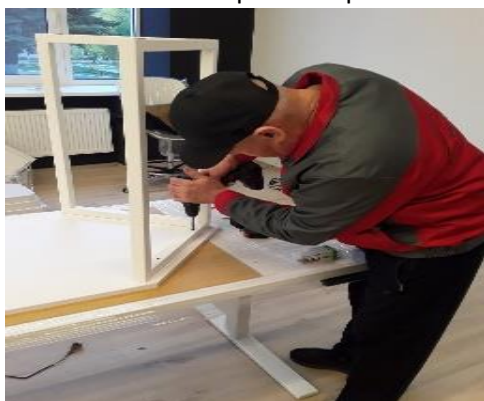
Obiectivele ariei de intervenție a C.E. PRO DIDACTICA:

- 7 instituții de învățământ profesional tehnic să ofere programe de instruire atractive și moderne în domeniul agroalimentar;
- Profesori din minimum 7 instituții să fie instruiți și să dețină competențele necesare, pentru a spori atractivitatea educației agricole;
- 6 standarde ocupaționale și 6 standarde de calificare să fie elaborate și aprobate;
- cel puțin 7 programe de formare continuă să fie dezvoltate și implementate în cadrul ÎPT;
- cel puțin 50 de agricultori, profesori și elevi din instituțiile-pilot participanți la evenimentele proiectului (vizite de studiu, programe de formare, expoziții etc.), jumătate dintre ei aplicând cunoștințele și experiența dobândită la locul de muncă sau în procesul instructiv-educativ;
- cel puțin 15 planuri de afaceri în domeniul agroalimentar să fie dezvoltate de tineri antreprenori și elevi, o treime dintre ele fiind susținute financiar.

Activități și rezultate intermediare:

1. Consolidarea capacităților Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul (CEHTA). Crearea Secției de formare profesională continuă

- A fost elaborat designul sălii de traininguri pentru Secția de formare profesională continuă a Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul (CEHTA). Sala, renovată și dotată cu echipament performant cu sprijinul proiectului, întrunește toate condițiile pentru

asigurarea unui climat educațional favorabil și desfășurarea unui proces de predare-învățare interactiv.

- CEHTA a lansat câmpul demonstrativ de cultivare a soiei și a procurat semănătoare, semințe, inoculanți și îngrășăminte. Inițiativa instituției este îndreptată spre creșterea calității serviciilor educaționale prestate și a pregătirii tinerilor agricultori, prin: asigurarea de condiții optime pentru formarea competențelor profesionale ale elevilor de la specialitățile *Agronomie, Legumicultură și pomicultură, Tehnologia produselor de origine vegetală*, dar și ale altor beneficiari ai programelor de instruire furnizate de instituție; modernizarea procesului de învățământ prin aplicarea de echipamente și tehnologii de ultimă oră; extinderea activităților; sporirea eficienței utilizării terenurilor și mărirea veniturilor din activitatea economică. Ideea corpului profesoral al CEHTA de a revitaliza un lot și a-l transforma într-o platformă demonstrativă de cultivare a soiei a fost materializată cu suportul Asociației Internaționale Donau Soja, care a oferit expertiză și asistență de specialitate, dar și al Centrului Educațional PRO DIDACTICA, prin grantul alocat în cadrul proiectului DevRAM pentru consolidarea capacității tehnice a instituției în vederea implementării standardelor de calitate. Pe acest lot, care are o suprafață de 20 ha, au fost testate 4 soiuri de soia: unul pus la dispoziție de producătorii autohtoni – *Clavera* și 3 importate – *Mavca* (Ucraina), *Betina* (Canada), *Toma* (Croatia).

2. Implicarea în elaborarea planului anual de înregistrare a elevilor pentru studii în instituțiile IPT în conformitate cu nevoile pieței muncii din sectorul agroalimentar

- A fost elaborat și prezentat *Raportul cu privire la rezultatele identificării direcțiilor de îmbunătățire a programelor de învățământ profesional tehnic postsecundar 8110 Agronomie și 72150 Tehnologia produselor de origine vegetală prin racordarea competențelor la necesitățile sectorului de producere și procesare a soiei în Republica Moldova*. Prin acest studiu, autorii și-au propus să identifice necesarul de competențe de producere și procesare a soiei, în vederea adaptării programelor de studii din învățământul profesional tehnic din perspectiva pregătirii unor specialiști ce ar contribui la sporirea performanței sectorului și la dezvoltarea acestuia, preocupați de implementarea unei agriculturi durabile. Cercetarea a fost canalizată în câteva direcții: conturarea contextului de dezvoltare a domeniului de cultivare a soiei la nivel mondial și național; evaluarea programelor de învățământ pentru specialitățile 8110 Agronomie și 72150 Tehnologia produselor de origine vegetală prin prisma corespunderii conținutului actual exigențelor sectorului; investigarea opiniei producătorilor și procesatorilor de soia cu referire la competențele ce trebuie incluse suplimentar în programe; formularea de recomandări privind îmbunătățirea programelor de învățământ la cele două specialități.

3. Elaborarea standardelor și a calificărilor ocupaționale necesare pentru asigurarea standardelor de calitate în sectorul agroalimentar

- Au fost elaborate 7 standarde ocupaționale noi pentru sectorul agroalimentar, în baza Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale îmbunătățite, aprobată prin Hotărârea

Guvernului nr. 678/2020. Documentul constituie temeiul normativ în elaborarea standardelor ocupaționale pentru ocupațiile ce corespund nivelurilor de calificare 3, 4 și 5 conform Cadrului Național al Calificărilor al Republicii Moldova. Cele 7 standarde ocupaționale sunt:

- Tehnician în industria alimentară, nivel 4 CNCRM;
- Tehnician asigurarea calității, nivel 4 CNCRM;
- Operator la linie în industria alimentară, nivel 3 CNCRM;
- Felcer veterinar, nivel 4 CNCRM;
- Tehnician mecanic, nivel 4 CNCRM;
- Mașinist reglor, nivel 3 CNCRM;
- Tehnician în panificație și patiserie, nivel 4 CNCRM.

În procesul de elaborare/validare a profilurilor și a standardelor ocupaționale au fost implicați reprezentanți ai autorităților publice (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului), ai comitetelor sectoriale pentru formare profesională și ai mediului de afaceri etc. În Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM) a fost introdusă o nouă ocupație – *Tehnician în panificație și patiserie*.

De asemenea, au fost elaborate și validate 2 standarde de calificare: *Controlor produse alimentare* (ISCED 3) și *Tehnician în panificație și patiserie* (ISCED 4).

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=3197280723639867&id=145112132190090

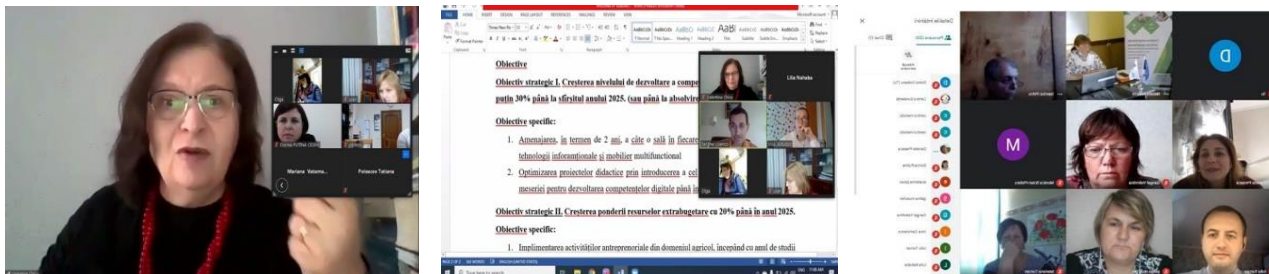
https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=37988478634831

4. Elaborarea de curricula și materiale metodologice

- Au fost elaborate 2 curricula pentru învățământul profesional tehnic agricol: *Agricultură ecologică* și *Standarde de calitate în domeniul agroalimentar*.
- Curriculumul *Agricultură ecologică* a fost elaborat în colaborare cu MADRM și Alianța Lanțului Valoric în Agricultură Ecologică din Moldova – MOVCA. Acesta are drept scop formarea competențelor profesionale ale viitorilor specialiști din domeniul agroalimentar, oferind instituțiilor de învățământ profesional tehnic oportunitatea de actualizare a ofertei educaționale și de modernizare a procesului de învățământ, de adaptare a instruirii la necesitățile pieței muncii, inclusiv prin promovarea agriculturii ecologice, în scopul garantării credibilității, creșterii și producerii unor produse sigure, calitative. Implementarea curriculumului *Agricultură ecologică* în procesul instructiv-educativ va avea un impact major asupra mai multor grupuri de beneficiari (elevi, cadre didactice, consumatori, specialiști) și va contribui la îmbunătățirea activității sectorului.
- Grupul de lucru pentru elaborarea curriculumului *Agricultură ecologică* a fost constituit din cadre didactice, agenți economici și specialiști în domeniu. În vederea implementării cu succes a acestuia, pentru elevi și cadre didactice au fost elaborate următoarele materiale metodologice: *Suport de curs pentru curriculumul Agricultură ecologică* și *Ghid practic pentru curriculumul Agricultură ecologică*.
- Curriculumul *Standarde de calitate în domeniul agroalimentar* este un instrument menit să asigure un suport fundamental în procesul de formare profesională a lucrătorilor calificați în domeniul agroalimentar din Republica Moldova. Acesta se bazează pe analiza situației naționale actuale, dar și a tendințelor la nivel european și internațional cu referire la conceptele: calitate, standarde, reglementare, sisteme de management al calității, siguranța alimentară etc. Documentul își propune: să restructureze disciplina *Standarde de calitate în domeniul agroalimentar* și contextul de implementare a acesteia, în acord cu legislația în vigoare și cu strategiile naționale de dezvoltare a educației și a învățământului profesional tehnic; să fie relevant și cu valoare constructivă în abordarea sistemică a educației agricole, prin schimbări de conținut și de context; să asigure pentru componenta curriculum a disciplinei interacțiunea și evoluția concomitentă cu componentele domeniului de politică a calității și de management al calității în sectorul agroalimentar. Ambele curricula au fost validate de MADRM și depuse la MECC spre aprobare.

5. Programe de formare pentru cadre didactice și manageriale

Pe parcursul anului, în cadrul proiectului, au fost realizate un șir de traininguri, seminare, webinare, printre care: *Management strategic; Formare de formatori; Standarde de calitate; Standarde de calificare; Instruire pentru dezvoltarea planului de afaceri; Atelier pentru elaborarea de curricula pentru formare continuă; Consiliere în dezvoltare de curricula pentru formare continuă; Atelier cu experții în educație; Agricultură ecologică; Elaborarea planului de afaceri etc.*

6. Contracte de grant pentru capacitate tehnică semnate și achizițiile efectuate

Cele 7 instituții beneficiare au elaborat proiecte de grant, au semnat contracte de grant pentru înzestrarea cu echipament performant a unor săli de instruire practică: laboratoare, cabinete, ateliere, sere etc. Proiectele au avut menirea să asigure un mediu de învățare autentic, apropiat de cel real și relevant intereselor elevilor și viitorilor angajatori.

7. Participare la expoziția BioFach, Nürnberg, Germania

Cu suportul DevRAM, Partea I a fost organizată participarea la Expoziția BioFach (Nürnberg, Germania) pentru câțiva antreprenori, precum și cadre didactice și manageriale beneficiare ale proiectului. Organizatorii târgului, care este o platformă lider pentru industria ecologică, au propus participanților o agendă încărcată: o componentă expozițională masivă, dar și un șir de întâlniri și dezbateri cu factori de decizie din domeniu, seminare și conferințe susținute de specialiști, experți, reprezentanți ai mediului de afaceri, care au abordat politicile sectoriale, problemele cu care se confruntă agricultura ecologică, provocările pieței furnizoare de materii prime și de produse procesate bio etc., dar și subiecte de importanță pentru sector: *Politica organică și noua politică agricolă comună (PAC), planuri și strategii în țările CEE; Credite de carbon în agricultura ecologică; Noul Regulament organic al UE; Provocări pentru sectorul ecologic, în lumina regulilor comerciale cu țările terțe; Îmbunătățirea sectorului organic prin integrarea reproducerii în parteneriate în lanțul valoric; Certificarea de grup: Noul Regulament organic 2021, modificări de reglementare pentru certificarea grupurilor de operatori; Fraude și lacune: contracte private și publice și de executare etc.*

Reprezentanții DevRAM la acest prestigios eveniment al produselor agroalimentare certificate ecologic au revenit acasă plini de impresii și intenții PRO AGRICULTURĂ BIO, PRO EDUCAȚIE AGRICOLĂ BIO.

8. Formare de mentori la întreprinderi

În parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CC IRM), în perioada 6 iulie-21 august 2020, au fost organizate modulele de instruire și examenul de calificare în cadrul Programului de dezvoltare a competențelor coordonatorilor de practică din 10 instituții educaționale și ale mentorilor din 10 întreprinderi din Republica Moldova, în total – 20 de persoane. Scopul activității: inițierea cooperării durabile între mediul economic și cel educațional. Instruirea a durat 12 zile, fiind organizată interactiv, cu implicarea a 5 formatori, care au combinat elementele teoretice cu activitățile practice. Participanții au avut ocazia să își îmbogățească cunoștințele și să își dezvolte abilități practice de utilizare a instrumentelor de formare profesională și de identificare a exemplelor de bune practici.

Examenul de calificare a fost compus din 2 teste: teoretic și practic, fiecare participant demonstrând abilități de transpunere în practică a unei metode sau a unui instrument de învățare, timp de 20 de minute (simulând o situație de învățare cu participarea elevilor la locul stagiului de practică). Drept urmare, 19 participanți au susținut examenul de certificare.

9. Elaborarea de curricula pentru formare continuă în învățământul agricol

Pe 6 și 12 mai 2020, a avut loc o instruire online orientată spre dezvoltare curriculară, la care au participat responsabili de formare continuă și cadre didactice. În rezultat, au fost elaborate 9 curricula pentru 7 școli-pilot – instituții de învățământ profesional tehnic cu profil agroalimentar.

Activitatea și-a propus drept obiective principale: actualizarea și consolidarea competențelor conectorilor de curriculum în domeniu; familiarizarea cu cerințele la zi față de un program și un curriculum de formare continuă; stimularea preocupării pentru modernizarea, perfecționarea permanentă a documentelor curriculare; sporirea interesului și a responsabilității pentru implicare în proiect etc.

În urma acestei activități și a recomandărilor de îmbunătățire oferite de către expert, au fost elaborate 9 curricula: *Creșterea legumelor în teren protejat și Standarde de calitate în domeniul agroalimentar* (CEHTA); *Implementarea managementului calității în ÎPT* (CESPA); *Somelier, ghid în domeniul turismului vitivinicol* (CEVVC); *1C: Contabilitate, versiunea 8.3* (CAI Râșcani); *Electrogazosudor (sudare manuală)* (CTA Svetlâi); *Agricultură benefică mediului* (CAI Ungheni); *Curs de nutriție și bucătărie vegană și Inițierea afacerii în creșterea plantelor decorative și designului floral* (ȘP Bubuieci).

10. Pagini WEB ale instituțiilor ÎPT agricol elaborate și/sau îmbunătățite

În cadrul Activității 1.23. *Îmbunătățirea imaginii instituțiilor de învățământ profesional tehnic cu profil agricol prin instrumente de comunicare și de marketing* a proiectului DevRAM, Partea I, au fost elaborate 11 pagini web. Alături de cele 7 școli implicate în proiect, de această inițiativă au beneficiat și celelalte 5 instituții agricole. Site-urile au fost lansate spre pilotare, pentru optimizarea lor ulterioară, pentru completarea conținutului textual și foto/video etc. În perioada de admitere, elevii au avut la dispoziție mult mai multă informație despre școli și ofertele lor educaționale, făcându-și alegerea, au completat formularul de admitere online. Instituțiile beneficiare:

- ✓ Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul – <http://www.cehta.md/>
- ✓ Centrul de Excelență în Viticultură și Vinificație din Chișinău – <http://cevvc.md/>
- ✓ Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor din Bălți – <https://ipcespa.md/>
- ✓ Școala Profesională din Bubuieci – <http://spbubuieci.md/>
- ✓ Colegiul Agroindustrial din Ungheni – <https://caiungheni.md/>
- ✓ Colegiul Agroindustrial din Râșcani – <https://www.cairiscani.md/>
- ✓ Colegiul Tehnic Agricol din Svetlâi – <https://colegiulsvetlii.md/>
- ✓ Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni – <https://cmveabratuseni.md/>
- ✓ Colegiul Tehnic Agricol din Soroca – <https://iptasoroca.md/>
- ✓ Colegiul Agroindustrial Gheorghe Răducan din satul Grinăuți – <https://colegiugrinauti.md/>
- ✓ Școala Profesională din Leova – <https://spleova.md/>

11. Dezvoltarea planului de afaceri – Concursul Cel mai bun plan de afaceri

Concursul *Cel mai bun plan de afaceri* în sectorul agroalimentar s-a desfășurat în 3 etape:

- **selectarea participanților** pentru programul de instruire. Ca urmare, au fost identificați și selectați: 19 tineri fermieri interesați de dezvoltarea afacerii; 40 de elevi din cele 12 instituții educaționale din domeniul agroalimentar, care au prezentat un plan de afaceri bine argumentat;
- **programul de instruire.** Atât fermierii, cât și elevii au participat la *Cursul de elaborare a unui plan de afaceri*, cu durată de 10 zile, pe parcursul căruia au fost dezvoltate competențele antreprenoriale în elaborarea business planului, pentru inițierea și dezvoltarea unor afaceri. La finalul cursului, participanții au prezentat conceptul planului de afaceri. Comitetul de evaluare a selectat pentru participare la concursul *Cel mai bun plan de afaceri în sectorul agroalimentar* cele mai bune business planuri, în baza unor criterii clar definite. În rezultat, conform punctelor acumulate, au fost alese 15 planuri de afaceri cu capacitate de implementare, printre care: 8 – semnate de tineri fermieri și 7 – de absolvenți ai ÎIPT;
- **desfășurarea concursului.** Pentru participare la concurs, participanții au expediat Comitetului de evaluare planurile de afaceri în varianta finală. În baza rezultatelor din fișa de evaluare tehnică și a prezentărilor, au fost selectate pentru monitorizare 8 planuri de afaceri. Decizia finală a fost acordarea de suport financiar pentru 5 planuri de afaceri.

12. Componenta Comunicare și vizibilitate a proiectului

Pe parcursul anului 2020, activitățile desfășurate și realizările înregistrate în cadrul proiectului DevRAM, Partea I au fost aduse la cunoștința publicului larg prin intermediul a peste 80 de știri, comunicate de presă, postări etc., plasate pe pagina de Facebook a CEPD și pe site-ul CEPD, pe site-urile instituțiilor partenere, dar și prin intermediul revistei de teorie și practică educațională *Didactica Pro...* și al altor mijloace de informare în masă.

Rezultate înregistrate pe parcursul anului 2020:

- Designul pentru sala de instruire a Secției de formare continuă a CEHTA elaborat și validat;
- Regulamentul de funcționare a Secției de formare continuă a CEHTA cu toate analizele financiare, de fezabilitate, legale etc. elaborat și validat;
- Secția de formare continuă a CEHTA dotată cu echipament și mobilier;
- Un câmp demonstrativ de cultivare a soiei (20 ha) lansat de CEHTA;
- Raport cu privire la rezultatele identificării direcțiilor de îmbunătățire a programelor de învățământ profesional tehnic postsecundar *81110 Agronomie* și *72150 Tehnologia produselor de origine vegetală* prin racordarea competențelor la necesitățile sectorului de producere și procesare a soiei în Republica Moldova elaborat și prezentat în atelier de lucru;
- 7 standarde ocupaționale elaborate și validate;
- 2 standarde de calificare elaborate și validate;
- 2 curricula elaborate și validate de MADRM: *Agricultură ecologică* și *Standarde de calitate în domeniul agroalimentar*;
- Programe și materiale didactice pentru 2 curricula elaborate;
- 7 contracte de grant semnate cu 7 ÎIPT-pilot; achiziții pentru dotarea atelierelor, laboratoarelor, serelor etc. efectuate;
- 10 coordonatori de practică din instituțiile educaționale și 10 mentori din întreprinderi instruiți, dezvoltându-și competențele necesare realizării stagiului de practică cu participarea a 100 de elevi;
- 2 directori de ÎIPT și 2 parteneri – agenți economici participanți la expoziția BIOFACH 2020 (cea mai mare expoziție de produse ecologice/organice din Europa);
- Contracte de parteneriat între ÎIPT și întreprinderi semnate;
- Strategii de comunicare dezvoltate pentru 10 ÎIPT, ca urmare a participării cadrelor manageriale și didactice la o instruire în domeniu;
- 4 pagini web îmbunătățite și 7 pagini web elaborate pentru ÎIPT din domeniul agroalimentar, funcționale pe pagina web MADRM;

- 7 tururi video produse;
- 300 de persoane participante la 23 de activități de instruire;
- 9 programe de formare continuă elaborate;
- Suport pentru programe de formare continuă oferit (inclusiv mobilier, echipament etc.);
- 19 tineri fermieri instruiți în dezvoltarea planurilor de afaceri;
- 36 de absolvenți ai ÎPT agricol instruiți în dezvoltarea planurilor de afaceri;
- 15 planuri de afaceri elaborate și acceptate în cadrul concursului proiectului;
- Parteneriate durabile cu 3 ministere stabilite;
- Parteneriate durabile cu 2 comitete sectoriale stabilite;
- Parteneriate cu organizațiile CEDA, MOVCA, CCI, AED, Etno-Gastronomia și cu Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp *Selecția* stabilite;
- Minimum 15 specialiști din diverse companii cu proful agroalimentar implicați în elaborarea standardelor ocupaționale;
- Minimum 90 de producători de soia implicați în evaluarea nevoilor privind competențele de producere și procesare a soiei.

Manager de proiect: Daniela PREAȘCA
Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

4. **PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI INTERCULTURALE ÎN FORMAREA ÎNȚIALĂ A CADRELOR DIDACTICE**

Finanțator: Fundația pentru copii *Pestalozzi* (Elveția)

Perioadă de implementare: Iunie 2018-decembrie 2020

Scop: Îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților profesionale de EIC ale viitoarelor cadre didactice, în vederea sprijinirii dezvoltării competențelor interculturale la copii și tineri

Obiective:

- Elaborarea de curricula și materiale didactice privind educația interculturală în formarea inițială a cadrelor didactice;
- Dezvoltarea competențelor profesionale de educație interculturală a cadrelor didactice universitare.

Beneficiarii proiectului: managerii și cadrele didactice universitare, viitorii profesori din 3 universități pedagogice, inclusiv de la 3 facultăți (de pedagogie, filologie și istorie/educație civică) și circa 3000 de elevi, care vor beneficia de această inițiativă, chiar dacă, la etapa inițială, nu vor fi implicați direct în proiect.

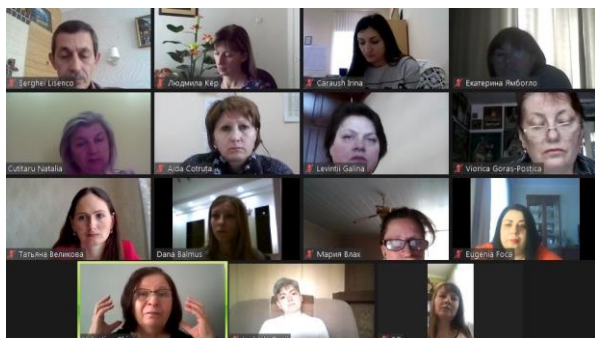
Proiectul abordează problemele cu care se confruntă studenții, viitori profesori, din 3 universități – de management al claselor multiculturale, cu elevi care provin din diferite regiuni culturale, geografice și lingvistice, dar și de didactică particulară a subiectelor cu tematică multi-, interculturală. În prezent, există atât necesitatea, cât și dorința, deschiderea instituțiilor de învățământ superior de a iniția/dezvolta un curs universitar (obligatoriu sau la alegere) în domeniul educației interculturale, în vederea abilitării tinerilor pentru aprecierea diversității, a îmbunătățirii și valorificării avantajelor comunicării interculturale.

Activități și rezultate:

1. Drept rezultat al activității de advocacy desfășurată cu MECC și ANACEC, în strânsă cooperare cu 3 universități partenere, privind importanța educației interculturale în învățământul superior, dimensiunea EIC a fost inclusă în documentele de politică ale MECC care reglementează procesul de planificare și organizare a învățământului superior pentru toate universitățile naționale², iar cele 3 seturi curriculare de EIC au fost publicate pe pagina web a MECC ca recomandare care trebuie luată în considerare de fiecare universitate în elaborarea documentelor curriculare³. Totodată, dimensiunea EIC a fost inclusă în documentele de politică ale ANACEC ca dimensiune care trebuie evaluată în învățământul superior, începând cu anul 2021.
2. Urmare participării la programul de formare pentru mentorat, 18 profesori universitari și-au consolidat competențele didactice de EIC și au aplicat abilitățile metodologice în predarea EIC la 860 de viitori profesori (anii I-IV de studii).

² Ordin MECC nr.1198, din 02.11.2020 privind includerea cursului EIC la nivel universitar: obligatoriu pentru toate specialitățile din domeniul Științe ale Educației, pentru dezvoltarea competenței interculturale a viitorilor profesori și cu statut opțional sau liberă alegere pentru specialitățile socio-umanitare.- [ordin mecc ed. interculturala.pdf \(gov.md\)](https://mecc.gov.md/ro/content/educatie-interculturala)

³ <https://mecc.gov.md/ro/content/educatie-interculturala>

- Получение специальной литературы по развитию межличностных отношений - Выявление и применение некоторых практик по развитию активного слушания	✓ арат интерес в timpul dialogului; пожеланию интерес к собеседнику ✓ эмоțiile și ideile partenerului sunt valificate; emoții și idei ale partenerului sunt valificate ✓ "indicatori" dat poate fi vizualizati; "indicatori" care a fost folosit, și analizat atât comportamentul non-verbal Indicatorii au fost prospectați videoconferinței	
Dezvoltarea competenței de comunicare asertivă	Mentorul: - să practice ascultarea activă în relația de mentorat și să observe situațiile în care nu rămân empatici - să practice reflecția în urma relației de mentorat, și să observe schimb - să practice dialogul reflexiv, nu judecă, încercând să înțeleagă - ofere feedback într-un mod confortabil: deschis și onest - să păstreze confidențialitatea conversațiilor - respecte timpul și resursele mentorului - încurajează, promovează succesul și performanța - promovează încrederea și siguranța de sine, self-esteem-ul profesional - îmbunătățească starea de bine și de confort psihologic	Mentor: - este proactiv în contactarea - ascultă activ și să adreseze - solicită sfaturi, păreri, feedback - este deschis și onest când este - așteptat, provocări și proces - mentorului să poată ajuta - discută deschis cu privire - funcționează și cele care - cadru psihologic de mentorat - asume responsabilitatea pe - îmbunătățirea abilităților și cu - respecte timpul și resursele

- Din cei 303 viitori profesori care au fost instruiți privind metodologiile de predare a EIC și urmare a sesiunilor de coaching metodologice realizate de 17 metodiști în timpul stagiilor de practică, 91,26% din viitori pedagogi au aplicat elementele EIC în procesul de predare la 5797 copii preșcolari și școlari/tineri ce aparțin diferitelor grupuri minoritare și categorii social vulnerabile. Astfel, conform chestionarelor de evaluare a viitorilor profesori, 4627 de copii preșcolari și școlari și-au îmbunătățit cunoștințele în domeniul EIC.
- Trei centre de resurse didactice în EIC au fost inaugurate și dotate cu materiale didactice în domeniul EIC, echipament tehnic, cărți, jocuri didactice etc., care vor servi drept suport pentru asigurarea procesului de oferire a unei educații interculturale de calitate pentru profesori universitari și viitori profesori.

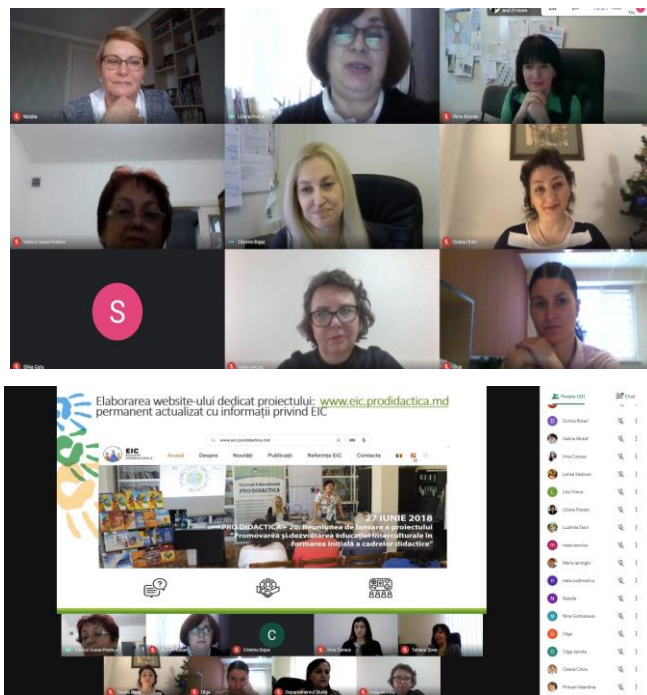

- În vederea promovării EIC în rândul comunității educaționale naționale, realizările proiectului au fost diseminate în mod regulat pe platforma web EIC a proiectului⁴, în revista *Didactica Pro ...*, pe site-urile web ale CEPD și ale universităților partenere⁵, prin intermediul rețelelor media de socializare și a 2 videoclipuri informative de promovare privind rezultatele proiectului EIC.

⁴ www.eic.prodidactica.md

⁵ CEPD: www.prodidactica.md, USC: www.kdu.md, USARB: www.usarb.md, USM: www.usm.md

6. Specific COVID-19: conform rezultatelor evaluării necesităților pentru a asigura accesul la educație de calitate la distanță⁶: a) 2 școli partenere PCF au fost echipate cu 9 tablete cu conexiune la Internet cu scopul sprijinirii a cel puțin 9 copii/tineri din grupuri social vulnerabile fără acces la educație online⁷; b) pe lângă suportul didactic și tehnic oferit pentru 3 centre de resurse didactice în EIC în cadrul proiectului în semestrul I⁸, acestea au fost echipate suplimentar cu dispozitive electronice și materiale didactice și metodologice⁹, care au sprijinit 18 profesori universitari și 17 metodiști ce pregătesc și desfășoară cursuri online și față-în-față, precum și sesiuni de coaching în timpul stagiilor de practică; c) 3 seturi de instrumente digitale pentru viitorii profesori, elaborate de 23 de profesori universitari/metodiști, pentru a sprijini viitorii profesori să desfășoare stagiile online și față-în-față, și publicate pe platformele universităților.
7. La 22 decembrie, a fost organizată Conferința de bilanț, în cadrul căreia s-au prezentat de manieră analitică rezultatele calitative și cantitative ale proiectului și perspectivele pentru cea de-a doua fază.

Coordonator de proiect: Cristina BUJAC

⁶ Evaluarea de necesități a școlilor partenere privind accesul copiilor la educația de calitate la distanță (realizat de PCF în martie-aprilie 2020) și chestionarul de evaluare privind necesitățile universităților partenere de oferire a accesului la învățământ de calitate la distanță (desfășurat în septembrie 2020 de CEPD)

⁷ 4 tablete cu conexiune la Internet oferite liceului din satul Măcarești, raionul Ungheni, și 5 tablete cu conexiune la internet oferite liceului din satul Gura Galbenă, raionul Cimișlia

⁸ 3 laptopuri, 3 seturi de materiale didactice și 3 seturi de mobilier

⁹ 3 laptopuri (1 pentru fiecare universitate parteneră), 3 routere Wi-Fi, suport didactic EIC pentru învățământul preșcolar/primar

5. EXTINDEREA IMPLEMENTĂRII DISCIPLINEI OPȚIONALE "CULTURA BUNEI VECINĂȚĂȚI" ÎN ȘCOLILE DIN REPUBLICA MOLDOVA – 2020

Finanțator:	Nonviolence International (link), în cooperare cu Rețeaua Internațională de Parteneriat Global pentru Prevenirea Conflictelor Armate, zona Europei de Est – GPPAC (link)
Parteneri:	Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale din regiunea transnistreană, Tiraspol; Centrul de Integrare și Dezvoltare din Kiev, Ucraina
Perioadă de implementare:	Mai-decembrie 2020
Scop:	Dezvoltarea unor programe de educație pentru pace în Republica Moldova și în Ucraina, ca o continuare a curriculumului de educație pentru pace pentru Moldova și regiunea transnistreană, elaborat de GPPAC în ultimii ani

Obiective:

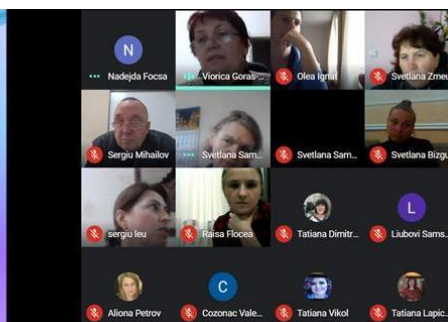
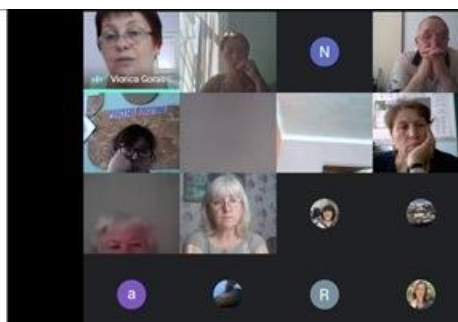
- Îmbunătățirea capacității sistemului educațional din Moldova de a desfășura activități educaționale menite să promoveze toleranța interculturală și cultura păcii la nivelul școlii primare, oferind cunoștințe și abilități prin metode de învățare inovative, cu conținut și valori culturale diverse;
- Extinderea predării disciplinei opționale *Cultura bunei vecinătăți/CBV* în școlile primare din Moldova, cu accent pe integrarea în proporție de 60% a acestuia în sistemul educațional al unuia dintre raioanele țării;
- Continuarea/extinderea procesului de implementare a disciplinei *Cultura bunei vecinătăți* în raionul Anenii Noi, situat pe malul râului Nistru, vecin cu regiunea transnistreană și cu un număr semnificativ de școli pentru minorități (ucraineni, ruși și romi).

Activități și rezultate:

- 1.1. Promovarea Culturii bunei vecinătăți la diferite evenimente oficiale și dezbateri publice**, pentru profesori și părinți. S-au oferit recomandări cu privire la pașii care pot fi întreprinși pentru a începe integrarea acestuia în contextul școlar tipic, inclusiv în format online. Au fost desfășurate 5 activități, cu participanți din diferite regiuni ale țării. Formatori implicați: A. Nikitcenko, D. State, V. Goraș-Postică.
- 1.2. Două webinarii a câte o zi pentru cadrele didactice din raionul Anenii Noi**, implementatori ai disciplinei date (peste 40 de profesori implicați – 21 august și 27 octombrie). Sesiunile de formare s-au oferit de manieră interactivă, în limbile română (formator: D. State) și rusă (formator: A. Nikitcenko), participanții având posibilitatea să interacționeze, să adreseze întrebări, dar și să aducă exemple din propria experiență. Obiectivele de familiarizare cu curricula și cu temele din Caietele elevului au fost atinse, practicienii apreciind utilitatea programului de formare, dar și interesul elevilor pentru conținuturile propuse. Potrivit coordonatorului local pentru clasele primare din raionul Anenii Noi, V. Slobozian, disciplina este predată de 32 de învățători din 15 școli (60% din numărul total de școli), pentru 697 de copii, 340 de fete și 357 de băieți, cu vârste cuprinse între 7 și 11 ani.

Planul de învățământ curent, deschideri EIC - CIC

- ❖ Discipline umanistice obligatorii
- ❖ Opționale
- ❖ Cultura bunei vecinătăți cl. I-IV
- ❖ Educație pentru toleranță
- ❖ Educație pentru echitatea de gen
- ❖ Să ne cunoaștem mai bine. Educație interculturală prin intermediul literaturii etnilor conlocuitoare în R. Moldova
- ❖ Integrare europeană pentru tine
- ❖ Educație pentru dezvoltarea comunității etc.

- 1.3. Două webinare a câte o zi cu profesori de gimnaziu** privind extinderea implementării elementelor de cultură a bunei vecinătăți în clasele gimnaziale din raionul Anenii Noi (24 august și 28 octombrie; formator: V. Goras-Postică). Programele de formare s-au desfășurat cu participarea a peste 40 de cadre didactice, în special directori adjuncți pentru educație. Cadrele didactice și manageriale au avut posibilitatea de a-și autoevalua și dezvolta competența interculturală, împărțind experiențe diverse de educație interculturală, în spiritul păcii, din instituțiile din care provin.
- 2.1. Editarea și distribuirea gratuită a Caietului pentru elevi *Cultura bunei vecinătăți* și a Ghidului metodologic** pentru școlile primare din Anenii Noi și din Ștefan Vodă, după cum urmează: clasa I – 80 ex., cl. II – 170 ex., cl. III – 120 ex., cl. IV – 60 ex. Bugetul din proiect nu a fost suficient pentru a distribui caiete tuturor elevilor, ci câte unul pe bancă.
- 2.2. Valorificarea materialelor didactice de educație interculturală** cu copiii care au fost anterior implicați în predarea disciplinei de educație interculturală și pentru pace, folosind formatul „ore de curs”, dar și la alte obiecte școlare. În baza raportului coordonatorului local pentru clasele de gimnaziu, M. Cracan, peste 4000 de elevi din 27 de școli, clasele 5-12, și cca. 400 de profesori au fost informați și sensibilizați în domeniu.
- 2.3. Dezvoltarea unui concept și înregistrarea lecțiilor video pentru predarea online** a disciplinei *Cultura bunei vecinătăți* în școlile primare (4 lecții, câte o lecție pentru fiecare clasă). Au fost implicate 2 învățătoare de la LT Molești, Ialoveni (A. Bălănuță și P. Cazac) și 2 învățătoare de la LT I.L. Caragiale, or. Orhei (N. Mândru și A. Barbăroșie). Lecțiile au fost plasate pe adresa: <https://drive.google.com/drive/folders/114p4DtLugRCEmjseV0q4yayq8BTyr8VK>, fiind disponibile ca resurse educaționale deschise pentru uzul larg.

3.1. Promovarea activităților proiectului prin publicarea unor articole/informații în revista *Didactica Pro...* (rubrica *Evenimente CEPD* și o copertă color de interior) și pe site-ul C.E. PRO DIDACTICA – <http://prodidactica.md/category/stiri/>

3.2. Conferința de bilanț pentru promovarea rezultatelor proiectului, cu participarea a peste 60 de manageri, cadre didactice și membri ai ONG-urilor de pe ambele maluri ale râului Nistru (format online, 29 decembrie). Au participat cu un cuvânt de salut A. Nikitcenko, formator și reprezentant MECC, L. Prodan, șef-adjunct DGE Anenii Noi. Bilanțurile implementării educației pentru pace și ale educației interculturale la final de semestru au fost făcute de coord. V. Goraș-Postică, iar la nivel de raion au fost prezentate de V. Slobozian și M. Cracan (Anenii Noi) și de E. Tudorean (Ștefan Vodă). O sesiune interactivă de formare a fost facilitată de D. State, cu accent pe perspectivele de predare a CBV în semestrul următor. <http://prodidactica.md/proiecte-mici-cu-rezultate-mari-si-de-impact/>

3.3. Studiu de evaluare a rezultatelor implementării disciplinei opționale *Cultura bunei vecinătăți* în școlile din Republica Moldova. Studiul s-a realizat prin intermediul unui sondaj, care a avut la bază un chestionar pentru elevii din clasele III-IV, care învață/au învățat și care nu învață/nu au învățat disciplina *Cultura bunei vecinătăți*. Obiectivele sondajului au constat în determinarea măsurii în care disciplina respectivă a contribuit la soluționarea problemei de comportare pașnică/nonviolentă a elevilor cu oamenii din jurul lor, în compararea comportamentului pașnic/nonviolent și în identificarea nivelului de înțelegere a strategiilor de comportament nonconflictual la copiii care au studiat *Cultura bunei vecinătăți* și la cei care nu studiază sau nu au studiat. S-au atestat diferențe calitative între răspunsurile copiilor care au studiat CBV și ale celor care nu au studiat. Astfel, dintre competențele specifice, propuse de disciplina dată și formate la elevii din clasele primare, în baza răspunsurilor obținute, am dedus atitudinea responsabilă a copiilor față de cei de alături; disponibilitatea de a dialoga, de a negocia și de a rezolva situațiile de conflict; valorificarea principiilor culturii păcii și ale educației interculturale și multilingve; implicarea activă și manifestarea unei poziții personale față de istoria și cultura țării și a capacității de a genera idei noi constructive.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ
Asistent: Adriana DOIBANI

6. PLATFORME TEMATICE. PLATFORMA EDUCAȚIE, PROGRAMUL UNIUNII EUROPENE SUSȚINEREA MĂSURILOR DE PROMOVARE A ÎNCREDERII

Finanțator: Programul *Susținerea măsurilor de promovare a încrederii* (SCBM), finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD Moldova

Perioadă de implementare: Octombrie 2019-octombrie 2021

Implementatori: Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale, malul stâng, în parteneriat cu C.E. PRO DIDACTICA, malul drept

Scop: Asistență și sprijin pentru organizațiile educaționale de pe ambele maluri ale Nistrului pentru a include toți copiii în procesul educațional, indiferent de nevoile educaționale

Obiective:

- Evaluarea condițiilor pentru educația incluzivă pe ambele maluri ale Nistrului;
- Consolidarea capacității instituționale a organizațiilor din proiect întru îmbunătățirea condițiilor pentru educația incluzivă.

Activități și rezultate:

Pentru atingerea scopului și a obiectivelor proiectului, au fost realizate un șir de activități, printre care:

- Studiul ce a cuprins evaluarea oportunităților și a provocărilor-cheie pentru includerea în instituțiile de învățământ de pe ambele maluri ale Nistrului ca punct de plecare pentru măsurarea modificărilor ulterioare elaborate;
- Recomandări metodice pentru manageri privind dezvoltarea unui mediu arhitectural incluziv în instituțiile de învățământ de pe ambele maluri ale Nistrului elaborate;
- Recomandări metodice pentru cadrele didactice privind dezvoltarea abilităților pedagogice universale într-un mediu incluziv elaborate;
- Programe de formare pentru profesori axate pe dezvoltarea abilităților pedagogice universale într-un mediu incluziv în educație elaborate;
- Webinare pentru manageri privind transformarea mediului educațional cu deschidere către incluziune pe ambele maluri ale Nistrului realizate;
- Webinare pentru cadre didactice privind dezvoltarea abilităților pedagogice universale necesare unui mediu incluziv în educație pe ambele maluri ale Nistrului realizate. În cadrul proiectului au fost desfășurate 8 webinare pentru cadrele didactice și manageriale, participanți fiind atât membrii platformei, cât și alți beneficiari interesați. În total, au participat 603 de persoane, înregistrându-se prin Google Form. Webinarurile au fost înregistrate și pot fi accesate pe linkul https://yadi.sk/d/NskHL1CtmN_sUw
- Acord de colaborare între comunitățile pedagogice de pe ambele maluri ale Nistrului elaborat.
- Ghidul *Инклюзивное образование. Мосты доверия между сердцами* elaborat și tradus în limba română. În ghid sunt descrise logica, principiile și metodologia pentru evaluarea oportunităților și

problemele cheie pentru includerea în instituțiile de învățământ de pe ambele maluri ale Nistrului. Acest ghid include documentele elaborate pentru implementarea practicilor incluzive:

- 1) recomandări metodice pentru managerii privind dezvoltarea unui mediu arhitectural incluziv;
- 2) recomandări metodice pentru cadrele didactice cu privire la dezvoltarea abilităților pedagogice universale într-un mediu incluziv;
- 3) programe de dezvoltare profesională pentru profesori pentru a dezvolta abilități pedagogice universale într-un mediu incluziv în educație.

Coordonator de proiect: Alexandr BOMEȘCO, Tiraspol
Lilia NAHABA, Chișinău

7. INTEGRITATEA SISTEMELOR EDUCAȚIONALE INVESTIGATĂ DE SOCIETATEA CIVILĂ

Finanțator:	Rețeaua Centrelor de Politică Educațională NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația (http://www.edupolicy.net/)
Perioadă de implementare:	Ianuarie-mai 2020
Parteneri:	Institutul Internațional pentru Politică Educațională, Planificare și Management din Georgia, Fundația pentru Sprijinirea Inițiativelor Educaționale din Kârgâzstan și Alianța Educațională din Mongolia
Scop:	Evaluarea integrității sistemelor educaționale și a cazurilor de violare a integrității de către diverși actori educaționali în baza metodologiei INTES, cu instrumente de colectare a dovezilor, dezvoltate de Centrul pentru Politici Aplicate și Integritate – CAPI (http://www.policycenters.org/), în cadrul Rețelei Anticorupție a OECD pentru Europa de Est și Asia Centrală

Activități și rezultate:

- Expertiză internațională a raportului final (experți: M. Milovanovitch, T. Kovac Cerovic, O. Jovanovic) și revizuire;
- Publicarea raportului final *Probleme de integritate în procesul de angajare și promovare a cadrelor didactice din Republica Moldova. Studiu de evaluare INTES* în limbile română și engleză. În formă electronică, poate fi accesat: http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/06/Probleme-de-integritate_all.pdf. Pe hârtie, s-a publicat sub formă de carte-valet, în 2 limbi, într-un tiraj de 100 ex., cu suportul financiar al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă. Cercetătorii implicați: V. Goraș-Postică și O. Draguța;
- Evenimente de diseminare a rezultatelor cercetării: în revista *Didactica Pro...* nr. 2-3 (120-121), 2020, pag. 92, și nr. 6 (124), 2020, pag. 11-15; în săptămânalul *Făclia* din 3 iulie, 2020, pag. 3; la Postul public Radio-Moldova, la Conferința științifico-practică internațională de la Universitatea de Stat A. Russo din Bălți din 8 mai *Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare*, ediția a III-a, 2020; la MECC, ANACEC CNA; la întrunirea republicană a șefilor OLSDÎ din 14 august, pe rețelele de socializare etc.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

8. CLUBUL DE DEZBATERI PAIDEIA ALTFEL PENTRU CADRE DIDACTICE – NOI PROVOCĂRI ÎN MEDIUL DE ÎNVĂȚARE ONLINE

Finanțator: Rețeaua Centrelor de Politică Educațională NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația (<http://www.edupolicy.net/>)

Perioadă de implementare: Septembrie 2020-august 2021

Scop: Sprijinirea dezvoltării profesionale continue a cadrelor didactice (formarea competențelor specifice, digitale, alfabetizare funcțională etc.) prin intermediul ședințelor online ale Clubului de dezbateri educaționale PAIDEIA

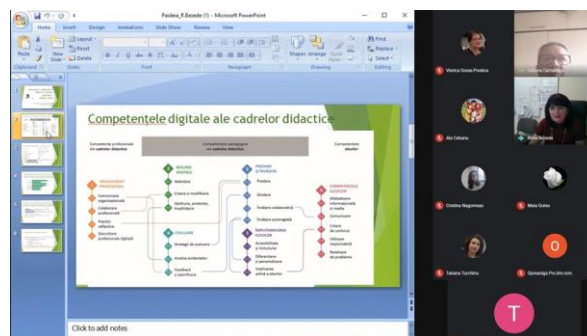
Beneficiari: Peste 500 de cadre didactice din instituții preuniversitare (inclusiv 200, din regiuni social vulnerabile, vor beneficia de suport în formarea competențelor digitale etc.)

Obiective:

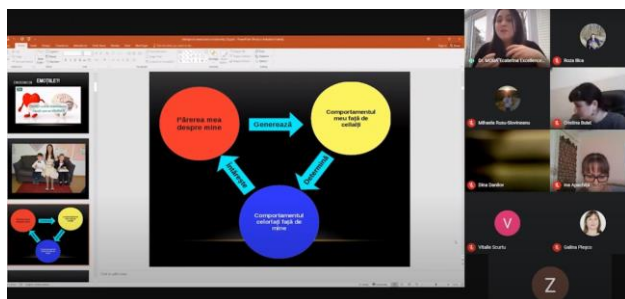
- Desfășurarea unui studiu de evaluare a necesităților cu scopul de a identifica domeniile de interes de formare continuă a cadrelor didactice;
- Elaborarea a 9 subiecte privind formarea continuă a cadrelor didactice;
- Organizarea și moderarea a 18 ședințe ale Clubului PAIDEIA, cu participarea a 500 de cadre didactice (9 ședințe online și 9 ședințe față-în-față, inclusiv 3 desfășurate în diferite regiuni ale țării);
- Producerea a 3 videoclipuri despre instrumente digitale de lucru pentru cadre didactice și 1 videoclip privind experiența participării la ședințele Clubului PAIDEIA;
- Publicarea unei culegeri care va prezenta subiectele dezbătute la ședințele Clubului PAIDEIA și bunele practici educaționale, care vor fi diseminate la nivel național (variantă tipărită și electronică).

Activități și rezultate:

- În luna septembrie a fost desfășurat un studiu de evaluare a necesităților de formare ale cadrelor didactice, prin intermediul unui chestionar online (79 de participanți). În baza rezultatelor s-au propus următoarele 9 subiecte: *evaluarea online (metode/tehnici/instrumente de evaluare); educație pentru integritate; gestionarea arderii profesionale a cadrelor didactice: tehnici de prevenție și intervenție; elemente de interactivitate în cadrul predării la distanță; alfabetizarea funcțională; managementul emoțiilor din perspectivă educațională; parteneriatul educațional; motivarea elevilor și cadrelor didactice; abordarea transdisciplinară a terminologiei.*
- În data de 9 octombrie a avut loc online Conferința de lansare a proiectului – *Formarea continuă a cadrelor didactice la distanță: avantaje și dezavantaje*. La conferința, moderată de R. Bezede și V. Goraș-Postică, care a adunat peste 40 de profesori din diverse localități, au fost discutate provocările și perspectivele instruirii la distanță, în viziunea cadrelor didactice. Dezbaterile s-au focalizat pe rezultatele studiului online de evaluare a necesităților curente de formare continuă.

- În perioada noiembrie-decembrie au fost organizate 4 ședințe online ale Clubului PAIDEIA, pe platforma GoogleMeet, cu participarea a peste 250 de cadre didactice din peste 20 de localități. Fiecare ședință a fost înregistrată și distribuită pe pagina web a proiectului în calitate de resursă educațională deschisă, de rând cu materialele didactice de suport elaborate de formatorii implicați: <http://red.prodidactica.md/clubul-paideia-altfel/>. De asemenea, ședințele și activitățile proiectului au fost mediatizate pe pagina web a Centrului și pe rețeaua Facebook.

- Ședințele online ale Clubului PAIDEIA au contribuit la dezvoltarea profesională și personală a cadrelor didactice, prin dobândirea de competențe digitale specifice, alfabetizare funcțională, management emoțional etc. Totodată, ședințele favorizează schimbul și diseminarea de bune practice educaționale, încurajând cadrele didactice să valorifice noi instrumente de predare-învățare-evaluare în procesul didactic.

Coordonator de proiect: Vitalie Scurtu

IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2020

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit servicii de formare continuă în baza programului aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, prin ordinul nr. 410 din 5 octombrie 2017, în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², în zona centrală a orașului, și este dotat cu: sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie. În anul 2020, din pachetul de programe, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rând, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat formatori experimentați. Atât conținuturile, cât și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților. Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte finanțate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului: <http://www.prodidactica.md>

Pe parcursul anului 2020, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a 110 cadre didactice și manageriale:

- LT *Prometeu*, Chișinău – *Implementarea curriculumului la disciplina dezvoltare personală*;
- LT *Prometeu*, Chișinău – *Identitatea personală și relaționarea armonioasă*;
- LT *Prometeu*, Chișinău – *Inteligență emoțională*;
- LT *Pro Succes*, Chișinău – *Strategii de stimulare a motivației de învățare la elevi*;
- Centrul de Excelență *Ștefan Neaga* – *Formarea formatorilor. Strategii de instruire a adulților*.

Coordonator de program: Lilia NAHABA

V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA

Pe parcursul anului 2020, în perioada februarie-mai, în cadrul Clubului de dezbateri educaționale PAIDEIA, organizat în incinta C.E. PRO DIDACTICA, dar și online, au fost realizate mai multe activități. Acestea le-au propus profesorilor subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă. Subiectele abordate au provocat discuții constructive, un schimb eficient de opinii și de experiență. Subiecte abordate:

- *Dezvoltarea inteligenței emoționale ca premisă a adaptării sociale;*
- *Optimizarea personală în confruntarea arderii emoționale (burn-out-ului);*
- *6 De ce? și 6 Cum? pentru Evocare și Extindere „transdisciplinare”;*
- *Cum analizăm probele de evaluare la lecție?;*
- *Elemente de consiliere spirituală în activitatea cadrului didactic;*
- *Abordarea gândirii pozitive a cadrului didactic în contextul interacțiunii;*
- *Terminologia lingvistică, parte a culturii generale.*

Participanți: 245 de cadre didactice din diverse instituții de învățământ din republică.

Coordonator de program: Lilia NAHABA

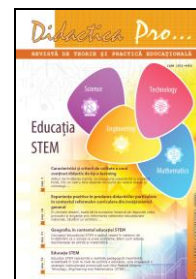
VI. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU, redactor-șef; Elena SUFF, Vitalie SCURTU, redactori; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoeditare.

Pe parcursul anului 2020, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 650 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, PRESS INFORM-CURIER), având cca 600 de abonați.

Nr. 1 (119) – EDUCAȚIA STEM

- Caracteristici și criterii de calitate a unui conținut de tip e-learning
- Experiințe pozitive în predarea didacticilor particulare în contextul reformelor curriculare din învățământul general
- Geografia în contextul educației STEM
- Educația STEM

Nr. 2-3 (120-121) – EDUCAȚIE DIGITALĂ

- Direcții prioritare în dezvoltarea resurselor digitale pentru educație
- În vreme de online
- Dezvoltarea competențelor de lectură prin intermediul textelor multimodale
- Educația online a adulților
- Învățământul la distanță – alternativă de reformare a sistemului educațional din Republica Moldova

Nr. 4 (122) – ȘCOALA ALTFEL

- Citind curriculumul de istorie
- Lectura ca sursă de informare pentru alte lecturi: viața cotidiană privită prin literatură
- Modernizarea spațiilor de învățare prin aplicarea metodologiei Design Thinking
- Manualul digital interactiv – cheia succesului pentru TIC în educație
- Școala altfel în era globalizării

Nr. 5 (123) – PLEDOARIE PENTRU EDUCAȚIE

- *Oscarul în educație* – argument pentru campania națională *Pledoarie pentru pedagogie*
- Eficiența personală a cadrelor didactice în contextul educației umaniste a elevilor
- *Imn preasfintei gramatice*: terminologia ariei curriculare *Limbă și comunicare*
- Vocația de promotor al educației adulților
- Profesia de *pedagog*

Nr. 6 (124) – PERSPECTIVELE EDUCAȚIEI

- Viitorul educației – sub semnul dubitației, al construcției, al speranței
- Vectorial și tranzient în educație
- Glosarul ca piesă de portofoliu: tehnici de completare
- Formarea competențelor parentale pentru eficientizarea educației economice familiale
- Perspectivele educației

Redactor-șef: Mariana Vatamanu

VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

SERVICII

Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2020), colecția revistelor *Tribuna învățământului*, *Învățătorul modern* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.

Biblioteca PRO DIDACTICA. Noi apariții

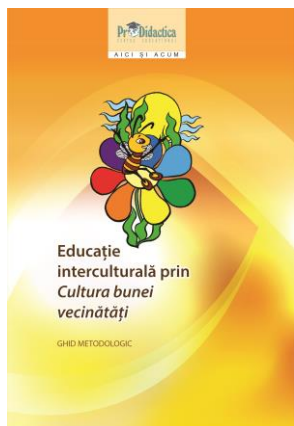
Managementul calității vs calitatea managementului (Rima BEZEDE (coord.), Valentina CHICU, Serghei LÎSENCO)

Ghidul reprezintă un suport metodologic pentru managerii proactivi, care tind spre realizarea obiectivelor profesionale și organizaționale în condiții de eficiență și calitate. Acesta conține repere de esență, soluții pentru probleme de management frecvent întâlnite, aspecte metodologice și exemple de practici de succes, care, abordate multiaspectual și reflexiv, pot răspunde nevoilor de dezvoltare profesională a conducătorilor de instituții și pot diminua incertitudinile la capitolul managementul calității. *Care este rolul managerului în procesul de asigurare a calității? Cum sunt exercitate funcțiile manageriale pentru asigurarea continuă a calității? Care sunt factorii și pârghiile pentru o integrare facilă a unor mecanisme de dezvoltare și promovare a culturii calității?*

– sunt doar câteva întrebări la care managerii pot obține răspuns și/sau care vor invita cititorul la reflecție și acțiune. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2021/02/Ghid_MC-vs-CM-5.pdf

Educație interculturală prin „Cultura bunei vecinătăți” (Viorica GORAȘ-POSTICĂ (coord.), Daniela STATE, Alla NIKITCENKO)

Ghidul metodologic, elaborat în limbile română și rusă, este destinat cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial. Lucrarea prezintă de manieră analitică rezumativă rezultatele și bunele practici din procesul de predare-învățare a *Culturii bunei vecinătăți*, ale cărei finalități sunt racordate la standardele europene actuale în domeniul educației interculturale. Lucrarea începe cu un sumar executiv al

proiectelor care au sprijinit inovația dată în contextul educațional al Republicii Moldova, iar, ulterior, autorii oferă sugestii metodice detaliate cu privire la predarea-învățarea conținuturilor curriculare atât la ora

opțională, cât și la alte discipline școlare din clasele primare și secundare (*Dezvoltare personală, Educație moral-spirituală, Educație pentru societate* etc.), cu exemple concrete din Curriculumul Național, ediția 2018-2019. http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/01/Ghid_Cultura-Bunei-Vecinatati_RO_RU.pdf

Probleme de integritate în procesul de angajare și promovare a cadrelor didactice din Republica Moldova. Studiu de evaluare INTES 2020 (echipa de cercetare: Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Oxana DRAGUȚA)

În acest raport sunt investigate, în baza metodologiei INTES, fenomenele de corupție din politica și practica de recrutare a cadrelor didactice – angajare și promovare, care pot lua diverse forme, sunt analizate lacunele legislației care lasă breșe/favorizează violarea integrității, se deslușesc motivele care provoacă actele de corupție și sunt propuse concluzii și recomandări pentru a minimiza disfuncțiile legislative și pentru a combate comportamentele ilicite în educație.

http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2020/06/Probleme-de-integritate_all.pdf

Educație interculturală: curriculum universitar și ghid metodologic și suport de curs (variantă română și engleză) (echipele de conceptori de curriculum de la Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat din Comrat și Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți)

Curricula și ghidurile metodologice de educație interculturală pentru viitorii pedagogi, elaborate de echipele de conceptori de curriculum din 3 universități – Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat din Comrat și Universitatea de Stat Alecu Russo din Bălți, sunt structurate pe discipline și pe module, propunând demersuri didactice variate, prin care studenții, de manieră

interactivă, își pot dezvolta atitudini tolerante și responsabile, comportamente adecvate contextului multicultural și adaptate la diferențele în continuă schimbare din grupurile de copii și tineri cu care vor lucra. <https://drive.google.com/drive/folders/1tu0JnBQCsr4NXm9Uvj7egYETvel8FGpV>